

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főter 38 szám földszint. — Értkezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban.

Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába (Könyvnyomda és Papírarúgár r. t.) küldendők.

Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Czirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Az orosz-japán háború hatása.

Budapest, 1904. február 17.

Oktalanság lenne azt állítani, hogy az orosz-japán háborúhoz semmi köztünk sincs. Az erős kölcsönhatás mellett, mely az egyes államokban felmerülő események közt létezik, olyan események, minő a harc két nagy állam közt, akkor is mindenütt éreztetnie kell magát, ha a küzdelem helyétől távol állunk és az ágyuk dörge, a fegyverek ropogása s a sebesültek és haldoklók hőrgése nem kelt is visszhangot. Mily kevésbé maradhatunk közömbösek a nagy birkózásban, mutatja már az az érdeklődés is, a melylyel mindenki várja a harcterről érkező híreket. A közvetlen hatás azonban sokkal hatásosabban érezteti magát.

A veszteségek, melyek az európai értékpiaconok néhány nap alatt történtek, milliárdokra rughatnak, másrészt a legkülönbözőbb áruk értéke tetemesen emelkedett. Különösen nálunk gabonában valóságos hausse állt be és a forgalom a pesti piacon oly terjedelmet vett, minő máskor nem volt. A nagy háború nagy fogyasztó s a hadviselő felektől még nem is kaptak rendelést, még sem maradhat el, hogy termékek szivesebb fogadásra talál, sőt egyenesen keresni fogják azt a fogyasztási területeken is, hol rendes viszonyok közt az orosz verseny nyomta.

Ha a háború soká tart, ami nem valószínű, ugyan így lesz egyéb mezőgazdasági terményekkel is. Hadviselő állam népe nem képes oly erősen termelni és kivinni, mint beke idején. Hiányzanak a karok és a fejek sem képesek rendszeren gondolkodni. A háború következménye nálunk a husarak szilárdulása, a tejtermékek jobb értékesítése, a tojás kivitel emelkedése és ipari termékekben a külföldi verseny mérsékelte engedése lehet, és így a távoli háborúnak reánk nézve is meglesznek a fény- és árnyoldalai.

Politikai tekintetben várhatjuk, hogy monarchiánk az eddigieknél inkább kénytelen lesz vezetni a balkáni ügyekben és ez a körülmény talán befolyással lesz belpolitikánkra, amennyiben a „harcoló ellenzék” be fogja látni, hogy ily beláthatatlan viszonyok közt még sem szabad „sachmattá” tenni az államot.

SZEMLE.

A hadügyi albizottságban sok minden történt, a mi bizonyítja a hadügyi kormány komoly törekvését arra, hogy a magyar nemzetet megnyugtassa és kielegítse. Így például elkötelezte magát a hadügyminiszter arra, hogy a magyarországi csapatoknál nem az anyanyelvet, hanem a nyelvismeretet fogja tekinteni az ezrednyelv meghatározásánál döntő körülménynek. Ez annyit jelent, hogy oly ezredekben, a hol a nemzetiségi legénység ért magyarul is, ott az ezrednyelv a nyelvismeret alapján a magyar lesz. Ilyen módon sokkal több magyar nyelvű ezred lesz, mint eddig volt. Egy magas rangú katona így nyilatkozott: „A király nem akarja, hogy a közös hadsereg osztrák legyen; azt sem akarja, hogy két részre váljon a hadsereg; de igenis azt akarja, hogy a törvényes paritás kellőképp kidomborodjék az ármiában.”

A nemzetiségi szocializmus. Arad megye közigazgatási bizottsága e hónap 8-dikán tartott ülésében arról tanácskozott, hogy mit kellene tenni a nemzetiségi szocializmus ellen, a mely egy idő óta a vármegye román parasztságát állandó forrongásban tartja? Arad megye közeletének ama vezérégyéniségei, kik megyéjük társadalmi, gazdasági és politikai állapotait közvetlen közelségből ismerik, jóformán a helyszínen konstátáltak, hogy a helyzet komor és a jövő kilátásai meg sötétebbek. A legfőbb és a legegységesebben szervezett szociális forradalmi színezetű áramlattal állanak szemközt, a melynek hallatlan erőt kölcsönöz a felgyújtott osztálygyűlölet. A legközelebbi teendő — mondá a tanácskozáskor — a megye egyik országgyűlési képviselője és nagybirtokosa, Vásárhelyi László — a vidéki értelmiség megvédése, a mely, ha az események továbbra is ez irányban haladnak, előbb utóbb kénytelen lesz menekülni a falukról, ott hagyván veszendőben javait.

Az új-párt programja. Az új-párt kiáltványban adta ki programját, a melynek lényeges részei a következők: Az állam egész szervezetének nemzeti tartalommal való megtöltése. A magyar birodalom állami létének a külképviseletben s a külkereskedelem intéz-

ményeiben Ausztriával teljesen egyenrangú jelentkezése. A vederó magyar részében, az alkotmányos erzesnek, az állami nyelvnek, nemzeti jellegnek és hazafiságnak ugy a tisztí oktatás, mint legénységi kiképzés, a vezénylet, szolgálat és jelvények teljes elvesenyése, az 1867. évi XII. törvényzikk szerinti ő felségének „alkotmányos”, azaz törvényhozás útján gyakorlandó jogaival egybehangzóan. Magyar közművelődési politika. Az elemi, középfokú és magasabb oktatásban is az állami nyelv bírásnak biztosítása nemzeti szükséghez képest pedig fokozatos államosítás. A választó jognak tetemes kiterjesztése, a városokra való különös tekintettel. A választókerületeknek a változott viszonyokhoz mért kikerekítése. A cenzusnak a leszállított alapon való arányosítása és az értelmiségi cenzusnak kiterjesztése és a cenzussal nem bírók szavazati jogának külön rendezése. A római katolikus egyház önkormányzatának végleges szervezése. A nem kath. egyházak rendszeres segélyezése. Magyar nemzeti jegybank. Önálló vámerület. A sikert teljesen biztosító telepítési rendszernek csupán nemzeti érdekből való meghonosítása, különös tekintettel a kisbirtok képződésére. A munkahiány megszüntetése, az elszegényedés és kivándorlás továbbterjeszkedésének megállítására céljából nagyrányú beruházások fogantatba vétele különös tekintettel a hazai ipar érdekeire. Az adórendszer reformja, jövedelmi progresszív alapon. A fogyasztási adóknak, a mennyiben elszűkségletti cikkekre vonatkoznak, leszállítása. A létminimum védelme. A közigazgatás államosítása, a tisztviselői pragmatika és a tisztviselői fizetés végleges rendezése. Korszerű munkásügyi intézmények és törvények alkotása. Az igazságszolgáltatás egyszerűsítése, olcsóbbá tétele és egyöntetűsége, a bírói fizetésnek, különösen az alsó fokon való javítása. Az uralkodó és családja iránt a bizalom, szeretet és ragaszkodás apolása, a mennyire lehet, még az eddigieknél is nagyobb bensőség. Ennek előmozdítása végett a paritásnak megfelelő magyar udvartartás.

TÁRCZA.

Dalt zeng a lány...

Dalt zeng a lány, dala oly bús, méla,
Ábrándozik, könnye pereg néha,
Pereg könnye a Gítáron végig
S hosszan tartó sóhajok kísérik.

Vajjon miért, kiért pereg könnye?
Miért hull alá hő szívenek gyöngye? —
. . . Megcsalta őt rég a szeretője . . .
Vigaszt nyer majd ki a temetőbe.

Emléklül A . . . . . nak.

Mit is írjak szöke lányka,
Hogy nefeledj engemet?
Hisz még nem is ismersz s így rám
Emlékezned sem lehet.

Gondold tehát néha, néha:
„A világon valahol
Egy ábrándos szöke ifju
Szemeiből könny omol.”

Mért hull könnye?! ki is az az
Ábrándozó bús gyerek? —
Ne kérdezd azt soha soha . . .
— Itt lenn én vig nem leszek.

S ha egyszer jön a lapokban:
„Meghalt egy bús poeta”:
(Pedig ugy lesz — szívem megöl)
Mondd el halkan: „Ő volt a . . .”

Szentsimoni Dénes.

Mundra.

Írta: Szentkatolnai Bakk Endre.

Szentpály Ferencz megbékéltén Vizakna közönségével, 1681. márcz 7-től, a nyoltzforintos, alias tövises-hegyet nem Apaffy fejed. inscriptitia Donationájánál fogva, hanem ex translatione Juris, melyet a Vizaknai községek az irt fekvőségre birt, birta es használta a Vizaknaiakkal kötött örökös szerződésnél fogva.

Ez másképp nem is lehetett; mert azon helyet Apaffynak joga nem volt inscribálni, ajándekozi másnak, mivel az Vizakna közönségének tulajdona volt.¹

1682-ben ezen hegynek Alamor felé forduló oldala aljában Borosjenői Székely László halastavat készített elgátolva a helyet. Mivel a halastogató és vize a Szentpály helyen volt, ő fiaival együtt meg azon évben protestált s ünnepelesen ellene mondott.²

1683-ban Mikeszaszi Szegedy György és Gyulafehérvári Páter János Salisford: ac Marius-Varadgyaentis Proventum Administratorok s a Vizaknai Sóbányák kamaraispánjai Szentpály Ferenczet a Nadasnévű rét és Nyoltzforintoshegy bekés birtokában háborgatni kezdvén, Szentpály erről a fejedelemnek jelentést tett; Apaffy 1683. május 17-én Fogarasban kelt Patens Mandatumával komolyan meghagyta az illetőknek, hogy Szentpályt ne háborgassák, hanem szabják magokat a Donatiohoz.³

Szentpály, Apaffy ezen parancsleveléhez varrott ivre feljegyezte: „hogy a Nadasnak a 8 forintos hegy felől való dombjáért én a kamaraházhoz a királyretin más rétet adtam, melyet obtineáltam cserében.”

„A más darbjáért is pedig, kit tavaj obtineáltam

¹ Vár levélt. 1812—1813 fasc.

² Gyulafehérv. káptl. lev. Com. Alb Cista 4 fasc. 4. Nr 68.

³ Gyulafeh. káptl. lev. Cent. X. Nr. 61 Nyílt levél alakban egyszerű papíron.

nonde necesse, sed pro meliori esse, más rétet adok; igaz dolog, hogy ezen nadasnak is az alya a tó felől egészen a kamarához tartozott még a foglaláskor; mivel pedig Donatium mellől nem recedálok, hanem mig Szegedy és Pater János Uraimék lesznek inspectorok, addig engedem a Grebbtova nevű rétet eő kegyelmeknek birni; ha pedig annakutána elakarom venni, vagy a fiskus kezében hagyni, mivel Donatium nem continuálja, salvum legyeu.”

„Item, A Nyoltzforintos hegyen való majorkodást kegyelmes Uramékkal Contractusom szerint eddig is soha sem elleneztem, ugy ennekutána Contractusom szerint a hol akarja a fiskus, ott majorkodhassék megengedem örömet azt, mivel olyan Contractusom és Consensusom vagyon eő nagyságokkal.”

1686. augusztus hóban ujbol egység kötött Szentpály és a Vizaknai communitas között, melynek 2-ik pontjába ez áll: „Ennekutána esztendőről esztendőre ő kegyelme az 8 forintoshegy arendáját restantiajával edgyütt igazán adgya meg”. De Szentpály azonban nem tartotta meg ígértét. Miért a város a Guberniumhoz panaszt emelt; s a Gubernium által megíteltetett 1687. június 19-én, hogy azt fizettessek meg a Vizaknaiakkal kötött contractus szerint.¹

III.

A 18-ik század kezdete volt azon időpont, midőn a Nyoltzforintoshegy alias Töviseshegy nagyobb mértékben benépesítettetni kezdetett és Mundra nevet kapott. Mit következtethetni a Vizaknaiakkal 1701. február 4-en tett Protestatioja és Contradictiojából, mely szerint ellene mondanak: hogy Szentpály Ferencz

¹ Vár: levélt. 1687, 1726. fasc.

gyar ipar piaczaul a nálunk fejletlenebb keletet jelölte meg. Általános tetszés jutalmazta az előadást tartalmasság és éppen azért hatásos előadásáért.

— **Selyemtermelés.** F. hó 20-án P r e h a l Henrik, a magyarországi selyemtenyésztés főfelügyelője, városunkba érkezik, hogy a selyemtenyésztés körülményeiről és hasznairól előadást tartson. Az előadás ideje plakátokon fog közöltetni. Ajánljuk a tanúságos és élvezetes előadást az érdeklődők figyelmébe.

— **A balázsfalvi takarékpénztár** f. hó 14-én délután tartotta meg nagy érdeklődés mellett évi közgyűlést. Miután elnöke: Szabó Sámuel nagy beteg, helyette Simonffy Alajos alelnök vezette a gyűlést. A tiszta nyereségből 7 1/2% jut részvényenként. A gyűlés Mendel Jakab igazgatónak és dr. Garda Kálmán ügyésznek a társulat ügyeinek rendezése körül kifejtett nagy tevékenységükért köszönetet: szavazott Török Bertalan indítványára. Igazgatósági tagokká br. Bánffy Kazimir, Bretter József 3 évre, Tornya Lajos 2 évre megválasztották. A gyűlést követő igazg. gyűlésen Török Bertalan elnök, Simonffy Alajos alelnök, Cserezyenyés Ödön jegyzővé választották. Miután Mendel Jakab nagyművű üzleti elfoglaltsága miatt az igazgatói tisztelet általános sajnálkozásra, nem viheti tovább, azonban buzgó támogatását megígérte, helyébe Tornya Lajos az egyet derék, az ügyeket alaposan ismerő pénztárnoka választott meg igazgatóvá, kiben az intézet lelkiismeretes jó ügyvezetőt nyert.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában a gazdasági előadások programja alapján közöltük, hogy dr. Joksmán Ödön vm. aljegyző a mezőrendésről tartott előadást. Ujabb tudomásunk szerint a program ezen pontja változott, mert dr. Joksmán Ödön a munkás- és cselédsegélyező pénztárról tart előadásokat.

— **Az Uránia Nagyeneden.** A budapesti Urániaszínház f. hó 15, 16, 17. napján nagy és intelligens közönség jelenlétében érdekes előadásokat tartott. Első nap bemutatásra került Egyiptom 120 színes képből és 18 mozgófényképpel. Harmadik szakaszban ismertette a sivatagot, a Nilus völgyét és Kairót. Második nap a magyar tengermellek (Quarnero) került sorra 165 színesen vetített és 15 mozgóképből. A képsorozat csoportjai voltak: Karszt, Fiume, Buccari, Portoré, gőzhajó érkezése, halcsarnok, buvar, vihar, fürdőélet, halászat, czápa, naplemente. A harmadik este bemutatták 150 színes és 20 mozgó képből a háborút, a harczi eszközök és harcsmódor történelmi fejlődésével. Nagyon tanulságos és élvezetes volt mind a három.

— **A nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör** teastelen a buffetre adakoztak pénzt: Bagya Zsigmondné, Hamori László, Mesáros Istvánné 10—10 kor. Nagy Ignáczné 5 kor. Jónás Gyula 6 kor. Göllner Árpádné, Dezső Zsigáné, Zeyk Miklósné, dr. Mátyás Mihályné, Imreh Józsefné, Fogarasi Beláné 4—4 kor. Barabás Károlyné 3 kor. Ury Janos 3 kor. Ifj. Gróf Jánosné, dr. Reich Beláné dr. Szabó Akosné. Fesztinger Davidné, dr. Winkler Albertné, Bauer Antalné, Fűzy Katinka, Szigety Jánosné, Todor Miklósné, Farnus Árpádné, Máté Gezané, Reich Mihályné, Bajnovits Arthurne, Keresztes Józsefné, Ács Endrené, Majorné, dr. Ács Jenőné, Szilády Zoltánné, id. Gróf Jánosné 2—2 kor. Scheidel Józsefné, Nagy Istvánné, Fatori Gyuláné, özv. Berde Sándorné Gábré Árpádné, Batori Gyuláné, Klimes Károlyné, Földes Edéne, Herepei Árpádné, Paulini Rudolfné, Domaniczky Kálmánné, Fekete Mihályné, Ince Istvánné, Veress Johanka, Barsay Albertné 1—1 koronát. Ételt, italt adtak: Zeyk Dánielné, br. Kemény Gyuláné. U. Kovács Józsefné, gr. Busszeul Heinrichné, br. Bánffy Kazimirné, Török Bertalané. Tóth Miklósné Folyovits Sándorné, dr. Magyar Károlyné, özv. Józsa Zsigmondné, Berczky Miksáné, özv. Sallak Istvánné, Lóte Lajosné, Szöllősy Jánosné, Baranyay Károlyné, Szász Józsefné, Lázár Istvánné, Jancsó Lajosné, Bajnovits Arthurne, Pap Jánosné, Hollós Istvánné, Lőrincz Istvánné, Vajna Janka, Fogarasi Albertné, dr. Szaniszló Albertné, Nagy Lajosné, Szilády Zoltánné, Ungerpek Miklósné, Bisztricsányi Lajosné, Balint Jánosné, Jakab Károlyné, Benedek Samuné, Vilk Edéne, Reinbold Oliverné, özv. Kovács Gyuláné, ifju. Winkler Jánosné, id. Winkler Jánosné, Szilágyi Farkasné, Czirner J. Józsefné, Nagy Farkasné, Göllner Árpádné, Deli Ödön, Sándor Jenőné, Járóssy Bóra, Dömök Józsefné, özv. Lázár Károlyné, Krizmanits Vilmosné, Mirtse Jánosné, Müller Mihályné, Müller Jenőné, Ráskay Beláné, Vinczenti Lajosné, Vinczenty Károlyné, Uray Lászlóné, Dancs Mózesné, Ujváriné, Benedek Gáborné, Berna Terezné, Nagy Ignáczné, Varró Róza. A nemes szívű adakozók fogadják a jótékony egylet nevében halás köszönetemet. Nagyenyed 1904. január 23-án Török Bertalané e. elnök.

— **Járásai bál Tövisen.** E hó 13-án fényes sikerű bál folyt le Tövisen, melyet a nagyenyedi járás jegyzőjének rendezett. Az anyagi sikerrel később fogunk be-

számolni. Most csak azt jegyezzük meg, hogy általános vélemény szerint vidéken, sőt még a szomszéd városokat is érte — nem sok ily sikerült bál rendeztetett. A bálterem díszítésére is látványos és festői szép volt. Budapestről hozott díszletekkel, mondjuk szokásos módon valóságos fényes volt varázsolva. Meg is volt a szép és elismerő eredmény, mert nemcsak hogy a terem tömve volt vendégekkel, de annyi szép lányt és asszonyt ritkán lehet együtt látni. A négyeseket 60 pár járta s Gézáék zenekara a „járás csárdás”-sal egész estére fővillanyozta a kedélyeket. Képviselő volt a m. igeni járás kivéve mindenik járás, a m. igeni járásból csakis a járás derek főbírája volt lelkes támogatója a közérdekű bálnak. A rendezők megkapták a fényes elégtételt s úgy a járás mint Tövis nagyközség is büszke lehet a sikerre.

— **A tövisi áll. iskola tanító-testülete** e hó 6-án jótékonycélu táncmulatságot rendezett a megyei áll. tanító-egyesületnek a Kolozsvári Tanítók Házánál létesítendő alapja javára. A mulatságon nagyszámú közönség volt jelen, mely meg az éjjelutáni késő órákban is igazi farsangi jókedvvel mulatott. A megjelentek között szép számmal volt képviselve a helybeli előkelőség, mely ez alkalommal is fényes tanubizonyítékát adta hogy a tanítók érdekeit nemcsak méltányolni tudja, de azt mindig kész is erkölcsi és anyagi támogatásban részesíteni. A mulatságon felülízetni szíveskedtek: Dr. Boér Jenő 9 k. Krisán István 6 k. Imre József főszolgabíró Löwe Dezső 5—5 k. Kaufman Gyula 4 k. Fried Lipót, Krengel Sándor, Klein Málvin, Bugán József, Gábor Dezső 3—3 k. Salamon Simon, Berkó Salamon, Csóra Viktor, Borza Jenő Rézer Adolf, Gruzda Domokos, Pap László, Géher Hubert, Iuczey Albert, Reti Ignác, Gidáli Lajos, Risa József, Jancsó Sámuel 2—2 k. Klein Albert, Löwe Zeller, Antal Béla, Márton Béla, N. N., Kovács Albert, Fehérvári István, özv. Szoknó Józsefné, N. N., Krengel Valéria, Vitos Menyhért, Vassas Samu, Pál Gábor, özv. Farnos Elekne, Duducz N., Braun Jenő, Schwartz Károly, Drach Lajos, Dornai Rikhard, Virt Róbert, Muntján Jakab, Valter Ferencz 1—1 k. Molnár István 60 f. Mózes György 40 f. József Viktor 50 f. Bajka Sándor 50 f. Fogadják a nemes szívű adakozók a tanító-testület halás köszönetét.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Erdélyi Ernőné

kárpitos műhelye és butor-raktára

NAGYENYED, Buza piact.

Raktar mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, úgyszintén tükrök, képek és mindenféle esztergályozott butorokban. — Javítások gyorsan és szakszerűen. Számos éven át fővárosokban és első-érendű műhelyekben szerzett tapasztalataim által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK

a t. bevételt minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítik. — Rendeléseket különlegességekben is teljesítik és szakképzettségem által biztosítom, hogy minden rendelést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.

Egy kísérlet által ezen állításomról teljes meggyőződés szerethető, a miért is bator vagyok kéni, miszerint személyes látogatásával megismerhetem, esetleg egy levelezéssel szíves értesítést kérve, hogy annak érkezése után én tehessem személyes tiszteletemet. 48 4—50

Butorok csomagolását olcsón elvállalom.

Nagyenyed város tanácsa.

Szám ad. 834—1904. közig.

Hirdetmény.

Alóírott városi tanács közhírré teszi, miszerint a Nagyenyed város tulajdonát képező ujonnan felépített és ujonnan felszerelt, — egy köre — közönséges és finom őrlésre is berendezett 3 kövű Tóth-utcaiz lisztelő malmát 1904 évi márczius 1-től

kezdve három egymásután következő évre **f. évi február hó 24-én** délelőtt 10 órakor a városi közgyűlési teremben megtartandó nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlattal egybekötött árversen bérbe adja

Az évi kikiáltási bér 6000 kor, úgy a szóbeli mint a zárt írásbeli ajánlatokhoz a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, betéti könyvekben, vagy óvadékképes értékpapirokban melléklendő.

A részletes feltételek a tanács irodában megtekinthetők.

Nagyenyeden, 1904 évi febr. hó 15-én.

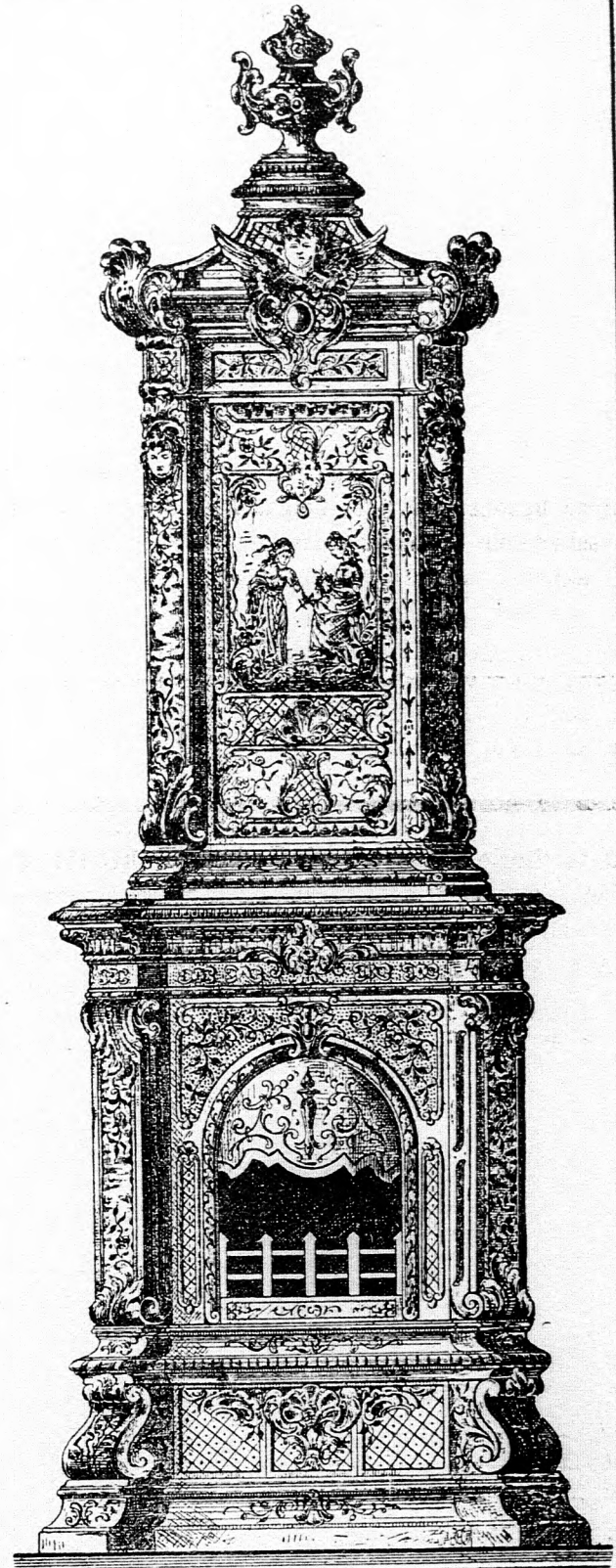
Dr. Varró,
polgármester.

105 1—2

Első gyulafehérvári agyag cserépkályha-áru gyári raktár.

Van szerencsem tisztelettel értesíteni a helybeli és vidéki n. é. közönséget, hogy **Gyulafehérvárt**

CSERÉPKÁLYHA-RAKTÁRAMAT

a mai kor igényeinek megfelelően felszereltem. Raktáron tartom a legújabb készítményű és rendszerű cserép Daniel-kályhakat a híres Telek-fele Szilácsi kályhagyárból, valamint fűdőszoba- és takaréktűzhely felszereléseket dus választékban.

Legfőbb törekvésem a n. é. közönség becses rendelmenyeit pontosan és jutányos árbau kiszolgálni. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Dobrowszky Károly

cserépkályha-építő.

63 2—25

2 évi jótállás.

Számos elismerés és

bizalom nyilatkozat

igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermek divatáru üzletében

NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű áruk lesznek kiszolgálva.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.
 Alaptőke: 300.000 korona.
 Tartalékalap: 100.000 korona.
 Eltölgad betéteket évi 5%-ra.
 Előnyös kölcsönt nyújt betáblázásra
 Kereskedelmi váltókat 6%-al számítol le.
 Váltókölcsönt 6 1/2%-ra ad.
 Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

Pénzkölcsönt szerez papéknak, katonatiszteknek, egyéves önkénteseknek, magán és államtisztviselőknak, nyugdíjasoknak, úgyszintén kereskedők és iparosoknak kezessé és kezessé nélkül, valamint ingatlanra minden irányban a legmagasabb összegig, legméltányosabban és gyorsan, olcsó kamattal és legesélyesebb törlesztéssel 1 évtől 50 évig terjedhető időre is, kézzalagra azonnali folyósítás mellett. (Válaszbélyeg.)

LAUFFER és SÁMUEL
 BUDAPEST, V. Váci-körút 23. szám.
 754-*

David Wenczel
 hangszerkészítő Kolozsvárt.

RAKTÁRA:
 Az összes réz, fa, fuvós és vonós hangszereknek és azok mindenféle alkatrészeinek.
 Nagy javító műhely.
 22 11-12

Gőzmotor eladás.

Vizerőnek használatba vétele és a meglévő alapzatok megnagyobbítása miatt egy

4 lóerőjű gőzmotor

mely teljesen hibátlan, tökéletesen dolgozik, külön gépezet nem igényel, hanem egy vizsgázott fűtő is kezelheti, **olcsón eladó.**

Ezen gőzmotor, mely egyébként még működésben van, bármikor megtekinthető **Meise Lajosnál** Szászsebes. 104 1-3

ZONGORÁK, PIANINOK, HARMONIUMOK és CZIMBALMOK

gyári aron
 részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek bérbe adtnak.

Hangelést és javítást helyben és vidéken elfogad és pontosan teljesít

TRISKA J.

Erdély legnagyobb zongora-raktára

KOLOZSVÁRON,

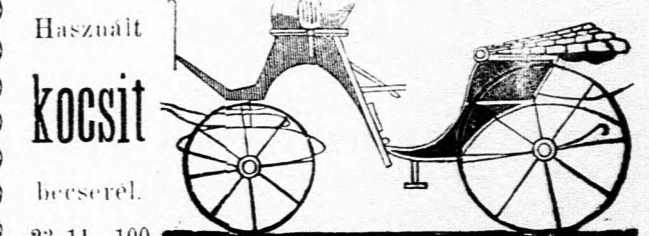
Sétatér-utca (Saját ház.)

21 11-12

Részvét kiállításon kitüntetve szép és jó munkáért.

Udvári és Társa
 kocsigyártó cég

legnagyobb készletet tart **új kocsikból**, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kósi lakirozást, bélelést kívánat szerint **Kívánatra** árjegyzéket küld.

Használt **kocsit** becserele.

23 11-100

Megrendeléseket készséggel teljesít. Vidéki irasbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. e. köznség eddig irantunk tanusított nagybesú partfogását jövőre kérve, mely tisztelettel

UDVARI és Társa

KOLOZSVÁRT, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett.)

Felhívás a részvényesekhez.

Alulírott igazgatóság az alapszabályok 4-ik §-a alapján felhívja a részvényeseket, hogy a részvények után még hátralékban levő 60% befizetése iránt intézkedni sziveskedjenek, **mivel azok**

befizetési ideje február 15-én lejár.

Az alapszabályok 4-ik §-a szerint, ki részletfizetési kedvezményekkel kíván élni, 1904 február 15-én 15% ot, 1904. június 1-én 25%-ot, 1904 november 1-én 25%-ot köteles fizetni, mindég az 1904 február 15-től számított 5% kamatokkal. Azon részvényes, ki a részvényérték esedékessé vált részleteit az ezen §-ban írt határidő alatt be nem fizeti, a kereskedelmi törvény 169. §-a értelmében korábbi befizetéseit is visszakövetelési igény nélkül elveszti.

Alsófehérvármegyei Gazdaságibank és Takarékpénztár r.-t.
 igazgatósága.

100 2-3

EURÓPA SZÁLLODA
 Gyulaféhérvárt.

I. rangú szálloda 30 szobával, villamos világítás, kitűnő konyha, tiszta borok, remek ágyak, fürdőszobák, telefon, omnibusz minden vonatnál. — **Mérsékelt árak.**
 Számos látogatásért esedezik mély tisztelettel

62 6-50 **HAAS VILMOS** szállodás.

Kristály gőzmosó
 intézet

Kolozsvárt.

A modern technika legegyszerűbb mosó és vasaló gépeivel felszerelve, tisztán szappannal és vizgő hozzájárulásával **legszebben** mossa és vasalja úgy a férfit, mint a női fehéreműveket, mintha csak **ujjonnan** a gyárból kerülőnek ki.

Gyors kiszolgálás, méltányos árak.

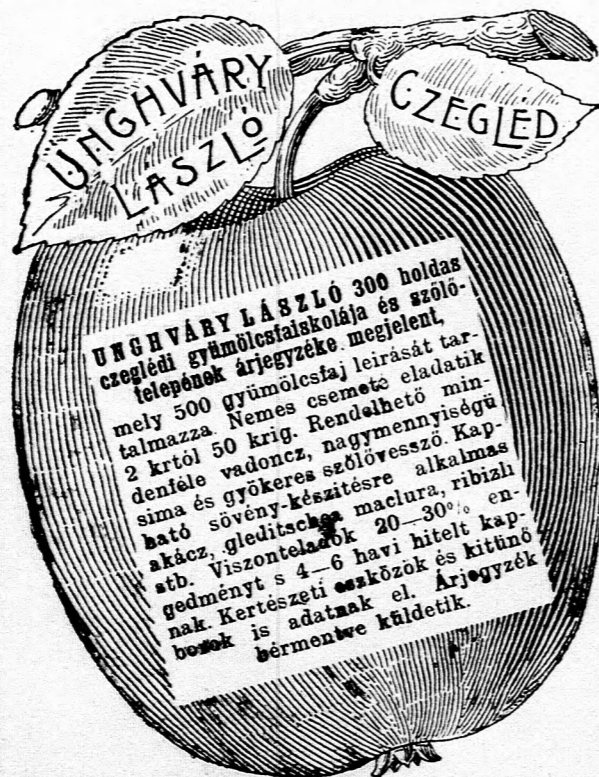
Nagyenyed és vidéke részére képviselve:

Vajna Miklós

divatkereskedő által.

Ugyanott árjegyzékek is kaphatók.

28 11-20

Hitelt nyujtok

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vizsabayozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek. 435 6-9

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

JOÁNOVICS TESTVÉREK fényképészek

(ezelőtt KATÓ J.)

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelleket és olajfestményeket a legtokéletesebb kivitelben.

Platin és szines képek,

Öltözök a n. é. köznség rendelkezésére állanak. 29 11-104

Feltűnő eredmény!

T. cz.

Van szerencsem értesíteni hogy **háziilag készitendő igen jó**

likörök és rumok

előállítására kitűnő francia likör és rum aromákat hozok forgalomba, melyeket 1 liter likör vagy rum készítéséhez való adagokban árusítok.

Készítése: gyors, olcsó és tiszta.

Használati utasítás minden üvegen rajta van

Burger Frigyes

drogueria és illatszerek kereskedése

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér.

Allasch, Benedictiner,
 Anisette, Császárkörte,
 Ananás, Curacao,
 Baracz, Kávé (Mocca)
 Chartreuse, Rózsá,
 Kömény, Rum Jamaika,
 Maraschino, Rum Ananász.
 Vanillia, 39 9-104

Vidékre díjtalan csomagolás! Általános megelégedés!